

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและขอเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อสำรวจสถานภาพการใช้ไอศตัทศนุปรกรณของครูภาษาอังกฤ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) ของโรงเรียนรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความรู้และความสามารถของครูในการใช้ไอศตัทศนุปรกรณประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤ
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการใช้ไอศตัทศนุปรกรณประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤ
4. เพื่อศึกษาการประเมินผลประสิทธิภพของการใช้ไอศตัทศนุปรกรณประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤในทัศนะของครูผู้สอน
5. เพื่อรวบรวม เสนอขอคิดเห็นพร้อมทั้งเสนอแนะ เพื่อการแก้ไขปรับปรุง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างจากครูภาษาอังกฤที่ทำการสอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) จำนวน 239 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนในท้องที่การศึกษาต่าง ๆ จำนวน 21 คน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 263 คน
2. เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม 2 ชุด และแบบสัมภาษณ์อีก 1 ชุด

แบบสอบถามสำหรับครูภาษาอังกฤษที่ทำการสอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1)

แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับครูสอนภาษาอังกฤษ ระดับชั้น ม.1
- ตอนที่ 2 ชนิด จำนวนการใช้ และความถี่ของการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ
- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือก การผลิต และการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ของครูภาษาอังกฤษ
- ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ
- ตอนที่ 5 การประเมินผลประสิทธิภาพการใช้สื่อทัศนูปกรณ์

แบบสอบถามสำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนในท้องที่การศึกษาต่าง ๆ ในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรใหม่

แบบสัมภาษณ์สำหรับศึกษานิเทศก์ภาควิชาภาษาอังกฤษ

- ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ได้รับการสัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษในหลักสูตรใหม่

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยหาความถี่จำแนกแบบสอบถามตามกลุ่มประชากร และตามท้องที่การศึกษา และแจกแจงแบบสอบถามเป็นรายข้อ แล้วคำนวณหาค่าสถิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. แปลงคะแนนความถี่เป็นค่าร้อยละ
2. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ใช้ค่า \bar{X} , S.D.
3. ความถี่ของการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ของครูภาษาอังกฤษ ใช้ค่า \bar{X} , S.D.
4. สำหรับคำถามแบบปลายเปิด และทำให้สัมภาษณ์ได้รวบรวม และสรุปเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ในจำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถามของครูในโรงเรียนทั้ง 5 ท้องที่การศึกษาคังกล่าวเป็น หญิง 216 คน หรือร้อยละ 90.38 ชาย 23 คน หรือร้อยละ 9.62 ในด้านวุฒิปรากฏว่า ผู้ที่วุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา วิชาเอกภาษาอังกฤษ เป็นจำนวนมากที่สุด คือ 169 คน หรือร้อยละ 70.71 ส่วนระดับปริญญาโทนั้นน้อยที่สุด คือ 2 คน หรือร้อยละ 0.84 นอกนั้นมีวุฒิต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 38 คน หรือร้อยละ 15.90 ครูส่วนมากคือจำนวน 119 คน หรือร้อยละ 49.79 มีชั่วโมงสอนระหว่าง 16-18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

2. สถานภาพของการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร ผลปรากฏว่า สื่อทัศนูปกรณ์ที่ใช้มากได้แก่ กระดานดำ บัตรคำ เครื่องบันทึกเสียงและเทป รูปภาพต่าง ๆ และการเล่นเกมสื่อกภาษา ส่วน บัตรประโยค แผนภาพอวัยวะในการออกเสียง กระเป๋าดัง ภาพการ์ตูน ของจริง สมุดภาพ สไลด์ फिल्मสตริป ภาพยนตร์ การแสดงละคร การแสดงหุ่น และบทเพลงภาษาอังกฤษ โดยเฉลี่ยใช้ปานกลาง และสื่อทัศนูปกรณ์ที่ใช้โดยเฉลี่ยใช้น้อยได้แก่ แผนที่ แผนภูมิ กระดานผ่าสำดี กระดานนิเทศ นาฬิกา เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และแผนภาพโปร่งใส และเครื่องฉายภาพทึบแสง ส่วนสื่อทัศนูปกรณ์ที่ใช้โดยเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ลูกโลก และแผนเสียง สำหรับสื่อทัศนูปกรณ์ที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ หอปฏิบัติทางภาษา เครื่องรับโทรทัศน์ และการเชิญวิทยากรชาวต่างประเทศ.

3. ครูในโรงเรียนทั้ง 5 ท้องที่การศึกษา มีความต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนจัดอุปกรณ์ต่อไปนี้เพิ่มขึ้น โดยเฉลี่ยมาก ได้แก่ กระดานผ่าสำดี กระเป๋าดัง ภาพการ์ตูน เครื่องบันทึกเสียงและเทป หอปฏิบัติทางภาษา รูปภาพต่าง ๆ และการเล่นเกมสื่อกภาษา ส่วน แผนที่ แผนภาพอวัยวะในการออกเสียง แผนภูมิ กระดานนิเทศ สมุดภาพ สไลด์ फिल्मสตริป เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะและแผนโปร่งใส ภาพยนตร์ การแสดงละคร การแสดงหุ่น และบทเพลงภาษาอังกฤษ มีความต้องการโดยเฉลี่ยปานกลาง และสื่อทัศนูปกรณ์ที่มีความ

ทองการนอย ใต้แก๊ กระดานคำ บัตรคำ บัตรประโยค ลูกโลก นาฬิกา ของจริง และเครื่อง-
รับโทรทัศน์ ซึ่งวัสดุทัศนูปกรณ์ดังกล่าวนี้ ครูภาษาอังกฤษใช้ประกอบการสอนโดยเฉียบมากนั้น
จากการสำรวจตามโรงเรียนต่าง ๆ ปรากฏว่า ทุกโรงเรียนยังขาดห้องปฏิบัติการทางภาษา
กว่าครึ่งยังขาดเทปบันทึกเสียง และประมาณครึ่งหนึ่งยังขาดเครื่องฉายภาพยนตร์และฟิล์ม
ภาพยนตร์ สไลด์ และฟิล์มสตริป นอกจากนี้ก็เกือบครึ่งยังขาดแผนภาพอวัยวะในการออก-
เสียงและสมุคภาพ

4. ครูได้แสดงความคิดเห็นในการเลือก การผลิต และการใช้อุปกรณการสอน
ดังต่อไปนี้

ก. ครูส่วนใหญ่ เห็นว่า ควรเลือกอุปกรณ์การสอนให้เข้ากับวัตถุประสงค์ของ
บทเรียนในแต่ละชั่วโมง นอกจากนี้ครูบางคนเห็นว่า ควรเลือกอุปกรณ์การสอนโดยดูจาก
คู่มือครู และดูให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน ตามลำดับ

ข. ในค่านการผลิตอุปกรณ์การสอน ครูส่วนใหญ่เห็นว่า ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่
หรือศึกษานิเทศก์เพื่อจัดอบรมเกี่ยวกับการผลิตอุปกรณ์บางชนิด และครูบางส่วนเห็นว่า ควร
จัดสรรงบประมาณสำหรับผลิตอุปกรณ์การสอนโดยเฉพาะ นอกจากนี้ยังมีครูอีกส่วนหนึ่งเห็นว่า
โรงเรียนควรส่งเสริมความรูและประสบการณ์ทางด้านวัสดุทัศนศึกษาแก่ครู และควรมีห้อง
สำหรับผลิตและเก็บวัสดุอุปกรณ์การสอน และควรลดจำนวนชั่วโมงการสอนให้น้อยลง เพื่อ
จะได้มีเวลาในการผลิตอุปกรณ์

ค. ในค่านการใช้อุปกรณ์การสอนนั้น บรรดาครูที่ใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ประกอบ
การสอนนั้น เห็นว่าจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์การสอน เพราะอุปกรณ์มีความสำคัญและมีประโยชน์
ต่อการเรียนการสอน ครูส่วนมากเห็นว่าการเตรียมอุปกรณ์ก่อนนำมาใช้ และครูบาง
ส่วนเห็นว่าควรใช้อุปกรณ์การสอนตามแผนการที่วางไว้ นอกจากนี้ยังมีครูอีกส่วนหนึ่งเห็นว่า
ควรจะมีกิจกรรมติดตามผลหลังจากใช้อุปกรณ์แล้ว

นอกจากความคิดเห็นของครูในค่านการเลือก การผลิต และการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์
ประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษแล้ว ครูยังได้ให้ความคิดเห็นในค่านอื่น ๆ เช่น ผู้ผลิตวัสดุ-
ทัศนูปกรณ์ ค่าใช้จ่ายในการผลิตอุปกรณ์การสอน ความจำเป็นในการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ และคุณค่า
ของการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ดังต่อไปนี้

1) ครูส่วนมากระบุว่า ผู้ผลิตวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เป็นครูภาษาอังกฤษ และนักเรียนช่วยกันผลิตอุปกรณ์การสอน และครูบางส่วนระบุว่า ครูภาษาอังกฤษเป็นผู้ผลิตอุปกรณ์การสอนเพียงผู้เดียว และยังคงใช้เงินส่วนตัวจัดหาหรือจัดซื้ออุปกรณ์ประกอบการสอนเอง

2) ครูจำนวนมากเห็นว่า การใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษนั้น เป็นสิ่งจำเป็นถ้านำมาใช้แล้วจะเกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมาก ช่วยประหยัดเวลาในการเรียนการสอนได้มาก และครูบางส่วนเห็นว่าในหลักสูตรและคู่มือกำหนดให้ใช้ นอกจากนี้ครูอีกส่วนหนึ่งเห็นว่า ควรใช้อุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับวิชาที่จะสอนในแต่ละชั่วโมง

3) ครูส่วนใหญ่ระบุว่า ใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อให้บทเรียนสนุกดูเรียนไม่เบื่อ อันดับรองลงมาระบุว่า เพื่ออธิบายบทเรียนให้ง่ายและเข้าใจมากขึ้น และยังทำให้ผู้เรียนมีกิจกรรมรวมกันกับครูอีกด้วย

5. จากตารางแสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคในการใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษของครูในโรงเรียนทองที่การศึกษาทั้ง 5 ระบุ คือ สิ่งที่เป็นปัญหามากที่สุดของครู ได้แก่ ทางโรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์น้อยมาก และไม่ได้จัดงบประมาณ ปัญหารองลงมาคือ ครูขาดความรู้และประสบการณ์ในการใช้วัสดุอุปกรณ์ และยังคงสอนมากชั่วโมง ไม่มีเวลาเตรียมวัสดุอุปกรณ์การสอน นอกจากนี้สภาพอาคารเรียนยังไม่อำนวยต่อการใช้วัสดุอุปกรณ์อีกด้วย ส่วนปัญหาที่มีน้อยได้แก่ ครูไม่สามารถตัดสินใจที่จะใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสอนได้ กลัววัสดุอุปกรณ์ชำรุดเสียหาย และนักเรียนไม่สนใจการใช้วัสดุอุปกรณ์ของครู

6. การประเมินผลประสิทธิภาพการใช้วัสดุอุปกรณ์ของครูภาษาอังกฤษ

1) ครูส่วนใหญ่เห็นว่า การใช้อุปกรณ์การสอนของครูบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนได้ผลดีมาก นอกจากนี้ ผลการเรียนของนักเรียนหลังจากการใช้วัสดุอุปกรณ์ ปรากฏว่า ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้นมาก

2) ครูส่วนมากระบุว่า การจัดกิจกรรมติดตามผลที่ซ้ำมากที่สุด คือ ให้นักเรียนตอบคำถาม หรือขอทดสอบ และอันค้ำรองลงมา คือ ให้นักเรียนทดลองปฏิบัติตาม นอกจากนี้ครูบางส่วนระบุว่า มอบงานหรือให้เขียนงานตามที่กำหนดให้ และมีการจัดอภิปรายหรือให้แสดงความคิดเห็น

3) ครูจำนวนมากเห็นว่า เนื้อหาในหลักสูตรใหม่มีความเหมาะสมต่อการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน กล่าวคือ เนื้อหาในแบบเรียนนั้น มีลักษณะเป็นตอน ๆ ทำให้เอื้อต่อการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ และการจัดกิจกรรม

จากผลการวิจัยดังกล่าวมานี้ สรุปได้ว่า โดยส่วนรวมครูภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) ในเขตกรุงเทพมหานคร มีการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยปานกลาง จากการสำรวจตามโรงเรียนต่าง ๆ พบว่า โรงเรียนต่าง ๆ ยังขาดสื่อทัศนูปกรณ์ที่จำเป็นต่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และครูส่วนใหญ่ไม่มีเวลาผลิตอุปกรณ์การสอน เพราะมีชั่วโมงสอนมาก นอกจากนี้ครูยังขาดทักษะในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน ส่วนการประเมินผลประสิทธิภาพการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ครูส่วนใหญ่จัดกิจกรรมติดตามผลโดยให้นักเรียนตอบคำถามหรือทำข้อทดสอบ โดยเกณฑ์เฉลี่ยมากที่สุด

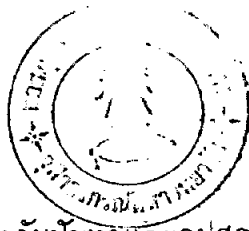
การอภิปรายผล

1. จากค่าเฉลี่ยสถานภาพของการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) ของโรงเรียนรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร จะเห็นว่าครูยังมีปริมาณการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษยังไม่มากนัก เพราะจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนต่าง ๆ และจากการสังเกตการณ์ พบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้สื่อทัศนูปกรณ์ โดยอ้างเหตุผลว่า ไม่มีเวลาผลิตอุปกรณ์การสอน เพราะมีชั่วโมงสอนมาก นอกจากนี้โรงเรียนส่วนใหญ่มีจำนวนสื่อทัศนูปกรณ์ไม่เพียงพอแก่ความต้องการของครู เนื่องจากโรงเรียนไม่มีงบประมาณสำหรับจัดหาหรือจัดซื้อสื่อทัศนูปกรณ์ ทั้ง ๆ ที่ครูจำเป็นต้องใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษตามแนวหลักสูตรใหม่นั้น ได้เน้นถึง

การฝึกทักษะทั้งสี่ อันได้แก่ การฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการสอนภาษาอังกฤษ ดังนั้นสื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาแล้วนั้นจะเป็นสื่อที่ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการสอนภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ

2. จากค่าเฉลี่ยแสดงความต้องการ ของครูภาษาอังกฤษที่จะให้เพิ่มจำนวนสื่อทัศนูปกรณ์นั้น จะเห็นว่า ครูส่วนใหญ่มีความต้องการสื่อทัศนูปกรณ์ที่จำเป็นต่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และเป็นสื่อทัศนูปกรณ์ที่มีปริมาณการใช้มาก เพื่อช่วยฝึกทักษะทางภาษาให้แก่ นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่จากการสำรวจในโรงเรียนต่าง ๆ นั้น พบว่า ตามโรงเรียนต่าง ๆ ยังขาดสื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ดังกล่าวอีกจำนวนมาก ซึ่งโรงเรียนบางแห่งมีสื่อทัศนูปกรณ์บางชนิดอยู่บ้างแล้ว แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและครู ทำให้ครูมีความต้องการเพิ่มจำนวนสื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เหล่านี้อีกจำนวนมาก นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนต่าง ๆ พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกแห่งเห็นความสำคัญของการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา เพื่อช่วยฝึกภาษาให้แก่เด็ก และยังมีโรงเรียนอีกจำนวนมากที่มีโครงการจะจัดตั้งห้องปฏิบัติการทางภาษาในอนาคตอีกด้วย

3. จากการแสดงความคิดเห็นในการเลือก การผลิต และการใช้ประกอบการสอนของครูภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) พบว่า ครูภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีความรู้และประสบการณ์บางพอสมควรในระหว่างที่เป็นนิสิตหรือนักศึกษา แต่ไม่สามารถเลือกผลิต และใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในระหว่างที่เป็นนิสิตหรือนักศึกษานั้น มิได้เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนมากเท่าที่ควร นอกจากนี้ทางศึกษานิเทศก์ได้จัดทำคู่มือการสอนให้แก่ครูภาษาอังกฤษตามโรงเรียนต่าง ๆ ภายในคู่มือการสอนได้นำอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ในแต่ละชั่วโมง ซึ่งช่วยแบ่งเบาภาระครูในเรื่องการเลือกสื่อทัศนูปกรณ์ ส่วนในเรื่องการผลิตและการใช้สื่อทัศนูปกรณ์นั้น ครูภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เห็นว่า การใช้ประกอบการสอนมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมาก แต่เนื่องจากครูส่วนใหญ่ขาดความรู้และทักษะในการผลิตและการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ นอกจากนี้ยังขาดห้องสำหรับผลิตและเก็บสื่อทัศนูปกรณ์ จึงทำให้ครูไม่สามารถผลิตและใช้สื่อทัศนูปกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

4. จากการวิเคราะห์และสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ของครูภาษาอังกฤษ พบว่า ครูในโรงเรียนทั้ง 5 แห่งที่การศึกษา ส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องต่อไปนี้คือ

1) ครูไม่นิยมใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน , อาจเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้คือ

ก. ครูมีจำนวนชั่วโมงสอนมาก โดยเฉลี่ยสอนประมาณ 16-18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมีจำนวนถึง 119 คน หรือร้อยละ 49.79 จึงทำให้ครูไม่มีเวลาในการจัดเตรียมอุปกรณ์การสอน

ข. ครูภาษาอังกฤษ ที่ทำการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) มีประสบการณ์ในการสอนน้อย จำนวนปีที่ครูภาษาอังกฤษทำการสอนมาแล้วโดยเฉลี่ยประมาณ 1-2 ปี เป็นจำนวน 98 คน หรือร้อยละ 41.00

ค. ครูส่วนมากมีความรู้และประสบการณ์ทางด้านสื่อทัศนศึกษาบางพอสมควรในระหว่างที่เป็นนิสิตหรือนักศึกษา ซึ่งมีหลักสูตรให้เรียนเพียง 1 ภาคการศึกษา ทำให้ นิสิตหรือนักศึกษามีได้เห็นความสำคัญและเอาใจใส่ต่อสื่อทัศนศึกษาอย่างจริงจัง ซึ่งอาจเนื่องมาจากนิสิตหรือนักศึกษาเหล่านี้ยังไม่มีประสบการณ์ในการสอนเลย จึงมิได้เห็นความจำเป็นและความสำคัญทางด้านสื่อทัศนศึกษาเลย และเมื่อนิสิตหรือนักศึกษาเหล่านี้จบการศึกษาและออกไปทำการสอนจริง ๆ แล้ว ไม่สามารถตัดสินใจที่จะเลือกผลิต และใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ง. ครูส่วนใหญ่เป็นผู้ผลิตสื่อทัศนูปกรณ์ด้วยตนเอง และบางครั้งครูยังต้องใช้เงินส่วนตัวจัดหาหรือจัดซื้ออุปกรณ์ประกอบการสอนด้วย จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนต่าง ๆ และศึกษานิเทศก์ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มิได้เห็นความสำคัญของการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์ และทางโรงเรียนมิได้จัดสรรงบประมาณทางด้านสื่อทัศนศึกษาโดยเฉพาะ แต่มีบางโรงเรียนในท้องที่การศึกษาบางแห่งที่เห็นความสำคัญของการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนในหลักสูตรใหม่ และได้มีการจัดสรรงบประมาณทางด้านนี้โดยเฉพาะ

และมีโครงการจัดตั้งห้องปฏิบัติการทางภาษา เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรใหม่ บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

จ. สภาพอาคารไม่อำนวยความสะดวกต่อการใช้โสตทัศนูปกรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโสตทัศนูปกรณ์ประเภทเครื่องฉาย ซึ่งไม่สะดวกต่อการเคลื่อนย้าย บางโรงเรียนไม่มีห้องโสตทัศนศึกษาเฉพาะ ก็จำเป็นต้องใช้โสตทัศนูปกรณ์ในห้องเรียน และห้องเรียนในโรงเรียนบางแห่งเป็นอาคารไม้ไม่สามารถป้องกันแสงสว่างได้ ทำให้ไม่สะดวกต่อการใช้โสตทัศนูปกรณ์อีกประการหนึ่งด้วย

2) ผู้บังคับบัญชายังให้การสนับสนุนในด้านการใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนไม่เพียงพอ ทำให้ผู้อยู่ใต้งบประมาณขาดแรงบันดาลใจที่จะจัดทำหรือจัดหาโสตทัศนูปกรณ์ เหตุที่ผู้บังคับบัญชาให้การสนับสนุนในด้านการใช้โสตทัศนูปกรณ์ไม่เพียงพอ อาจเนื่องมาจากผู้บังคับบัญชาสวนใหญ่ซึ่งมีจำนวนถึง 71 คน หรือร้อยละ 80.95 ไม่เคยรับการศึกษาวิชาโสตทัศนศึกษาโดยตรง และเป็นผู้มีวุฒิทางการศึกษา ส่วนใหญ่จบปริญญาตรีทางการศึกษา นอกจากนี้ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 12 คน หรือร้อยละ 57.14 ระบุว่า ไม่ได้เข้ารับการอบรมหลักสูตรใหม่ เนื่องจากเหตุผลบางอย่างที่ทำให้ไม่สามารถเข้ารับการอบรมได้ สิ่งเหล่านี้พอแสดงให้เห็นแล้วว่า เมื่อผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญทางด้านโสตทัศนูปกรณ์ ขาดทัศนคติที่ดีในการนำโสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนมาใช้แล้ว ย่อมเป็นอีกสาเหตุหนึ่งทำให้ครูไม่นิยมใช้โสตทัศนูปกรณ์

3) ทางโรงเรียนยังขาดโสตทัศนูปกรณ์ที่จำเป็นในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และจำนวนโสตทัศนูปกรณ์ที่มีอยู่ไม่เพียงพอแก่ความต้องการของครู จากค่าเฉลี่ยแสดงถึงปริมาณการใช้โสตทัศนูปกรณ์ พบว่า ครูภาษาอังกฤษนิยมใช้โสตทัศนูปกรณ์ประเภทวีดิทัศน์ ฟิล์ม สไลด์ และกิจกรรม ซึ่งได้แก่ บัตรคำ เครื่องบันทึกเสียงและเทป เกมสื่อกภาษา บทเพลงภาษาอังกฤษ สไลด์และฟิล์มสตริป และห้องปฏิบัติการทางภาษา เป็นต้น โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ยังมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและครู นอกจากนี้ยังมีโสตทัศนูปกรณ์อื่น ๆ ที่มีส่วนช่วยในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษบรรลุตามจุดมุ่งหมาย ดังที่ผู้วิจัยได้แบ่งชนิดของโสตทัศนูปกรณ์ตามทักษะของภาษาไว้ในบทที่ 2 แล้ว

จากค่าเฉลี่ยแสดงความต้องการโสตทัศนูปกรณ์ พบว่า ครูภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ มีความต้องการเพิ่มจำนวนโสตทัศนูปกรณ์ที่มีปริมาณการใช้มาก ให้มีจำนวนมากขึ้น เพื่อที่จะได้ มีโสตทัศนูปกรณ์ให้เพียงพอแก่ความต้องการของครู และจากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ พบว่า ครูส่วนใหญ่ต้องการให้หน่วยศึกษานิเทศก์จัดตั้งศูนย์วัสดุอุปกรณ์ตามห้องที่การศึกษาต่าง ๆ และ ครูส่วนใหญ่มีความต้องการให้หน่วยศึกษานิเทศก์จัดอบรมทางด้านโสตทัศนศึกษา เพื่อให้ความรู้ แก่ครูจะใคร่สามารถเลือก ผลิต และใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) ตามโรงเรียนต่าง ๆ ยังขาดบุคคลากรที่มีความรู้และความชำนาญทางด้าน โสตทัศนศึกษาโดยตรง จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนต่าง ๆ พบว่า เจ้าหน้าที่โสต- ทัศนศึกษาในโรงเรียนต่าง ๆ ส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ทางด้านโสตทัศนศึกษาโดยตรง แต่ส่วนใหญ่ เป็นครูวิทยาศาสตร์ ผู้ซึ่งมีความรู้ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์บางพอสมควร จึงทำให้เจ้าหน้าที่โสต- ทัศนศึกษาส่วนใหญ่ไม่สามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือก การผลิต และการใช้โสตทัศนูปกรณ์ แก่ครูภาษาอังกฤษได้ นอกจากนี้ยังไม่มีความรู้ที่จะเก็บ ซ่อม รักษาดูแลเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ ให้มีประสิทธิภาพที่ผิดพลาดไปได้ และยังไม่สามารถจัดบริการและอำนวยความสะดวกในการใช้ โสตทัศนูปกรณ์อย่างมีระบบได้อีกด้วย และโรงเรียนส่วนใหญ่มีห้องโสตทัศนศึกษาเฉพาะเป็น จำนวนน้อย ดังนั้น โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ จึงต้องเก็บไว้ตามห้องพัสดุและห้องเรียนต่าง ๆ ทำให้โสตทัศนูปกรณ์เสื่อมคุณภาพด้วยเวลาอันรวดเร็ว ดังนั้น เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาใน โรงเรียนต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความชำนาญทางด้านโสตทัศนศึกษาเป็นอย่างดี ซึ่ง จะได้เป็นที่ปรึกษาในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือก การผลิต และการใช้โสตทัศนูปกรณ์ แก่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังผลิตให้ครูมีความกระตือรือร้นที่จะใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบ การสอนด้วย

5. ลักษณะของเนื้อหาในแบบเรียนเอื้อต่อการใช้โสตทัศนูปกรณ์ ครูส่วนใหญ่ ระบุว่า ลักษณะของเนื้อหาในแบบเรียนนั้น มีลักษณะเป็นตอน ๆ ทำให้เอื้อต่อการใช้โสตทัศนูปกรณ์และ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่เด็ก จากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ พบว่าศึกษานิเทศก์ในหน่วย ศึกษานิเทศก์เป็นผู้เขียนแบบเรียนภาษาอังกฤษตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรใหม่ โดยเน้นถึง ทักษะทั้งสี่ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ผู้เขียนแบบเรียนจึงคำนึงถึงการใช้อุปกรณ์ประกอบ

การสอนทุกขั้นตอนของเนื้อหา ซึ่งมีทั้งโสตทัศนอุปกรณ์ประเภทวัสดุกราฟิก โสตทัศน และกิจกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับทักษะทางภาษา นอกจากนี้ศึกษานิเทศก์ยังจัดทำคู่มือการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อให้ครูสามารถสอนภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนในเรื่องห้องปฏิบัติการทางภาษานั้น ศึกษานิเทศก์ ได้เสนอให้ใช้แบบห้องปฏิบัติการทางภาษาแบบเคลื่อนที่ (Mobile listening) ซึ่งภายในห้องจะประกอบด้วยหูฟัง (Ear Phone) และแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 10 คน ทุกคนจะมีหูฟัง และสามารถจะเคลื่อนที่ไปนั่งที่ไหนก็ได้ ซึ่งเหมาะสมสำหรับโรงเรียนที่มีงบประมาณเพียงพอที่จะจัดทำ

6. จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลประสิทธิภาพการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ของครูภาษาอังกฤษ พบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการใช้อุปกรณ์การสอน เพราะหลังจากการใช้โสตทัศนอุปกรณ์แล้ว ปรากฏว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนดีขึ้นมาก โดยครูใช้วิธีประเมินผลโดยให้นักเรียนตอบคำถามหรือข้อทดสอบในแต่ละชั่วโมงหลังจากที่ใช้อุปกรณ์การสอนแล้ว การประเมินผลเช่นนี้ช่วยเป็นแรงจูงใจส่งเสริมถึงประสิทธิภาพของการสอนโดยใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน และเมื่อพบข้อบกพร่องครูก็สามารถซ่อมเสริมให้นักเรียนได้เข้าใจอย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) ในหลักสูตรใหม่ ขอเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุงไว้ดังนี้

ข้อเสนอแนะต่อผู้อำนวยการโรงเรียน

1. เนื่องจากโสตทัศนอุปกรณ์ มีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ตามแนวหลักสูตรใหม่อย่างยิ่ง โดยเฉพาะในระดับโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนควรให้ความร่วมมือและสนับสนุนการใช้อุปกรณ์การสอนอย่างเต็มที่ เช่น จัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อและผลิตโสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน ตลอดจนขอความร่วมมือจากครูสอนวิชาศิลปศึกษาหรือวิชาช่าง ให้ช่วยผลิตอุปกรณ์การสอนบางชนิด เช่น แผ่นที่ ภาพวาด หุ่นจำลอง เป็นต้น

และควรจัดให้มีศูนย์กลางบริการสำหรับครูทั่วไปจะได้นำวัสดุอุปกรณ์ไปใช้ประกอบการสอนวิชาอื่น ๆ ด้วย

2. ผู้อำนวยการโรงเรียนควรมีนโยบายสนับสนุนให้ครูภาษาอังกฤษใช้วัสดุอุปกรณ์เพิ่มจำนวนมากขึ้น โดยผู้อำนวยการโรงเรียนจัดวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอแก่ความต้องการของครู และควรสนใจและเอาใจใส่ต่อปัญหาและอุปสรรคในการใช้วัสดุอุปกรณ์ และจัดให้มีบุคลากรผู้ซึ่งมีความรู้ความชำนาญทางด้านวัสดุทัศนศึกษา เป็นผู้ดูแลและรับผิดชอบต่อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียน และยังเป็นທີ່ปรึกษาให้คำแนะนำในการเลือกผลิตและใช้วัสดุอุปกรณ์แก่ครูด้วย

3. แต่ละโรงเรียนควรมีโครงการจัดหา และผลิตวัสดุอุปกรณ์ซึ่งอาจจัดเป็นโครงการระยะสั้น โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ หรือขอบริจาคจากบริษัทเอกชน และห้างร้านต่าง ๆ เพื่อนำเงินต่าง ๆ เหล่านี้จัดหาหรือจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนโดยตรง หรือขอวัสดุอุปกรณ์บางอย่างจากหน่วยราชการอื่น ๆ เป็นต้น

4. ทางโรงเรียนควรจัดส่งครูเข้ารับการอบรมทางด้านวัสดุทัศนศึกษา โดยคัดเลือกผู้ที่ไม่เคยได้รับการอบรมเลย หรือไม่มีความรู้ทางด้านวัสดุทัศนศึกษาเลย ตามสถาบันต่าง ๆ ที่จัดการอบรม เช่น ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, ศูนย์การฝึกอบรม หน่วยงานพิเศษ กรมสามัญศึกษา แผนกวัสดุทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น

5. โรงเรียนควรจัดให้มีห้องวัสดุทัศนศึกษาโดยเฉพาะ เพื่อใช้เป็นสถานที่เพื่อการผลิต การเก็บรักษาและหมุนเวียนการยืม ถ้าหากจัดเป็นเอกเทศไม่ได้ ก็ควรจัดวัสดุอุปกรณ์ไว้ตามหมวดหมู่ มองเห็นเด่นชัด หยิบออกมาใช้ได้สะดวก ไว้ในส่วนหนึ่งของห้องสมุดหรือห้องพักครู และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาและบริการให้ยืม ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูในการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน

ขอเสนอแนะต่อครูผู้สอน

1. ครูผู้สอนควร ศึกษาแผนการสอนอย่างละเอียด และปฏิบัติตามแผนที่แผนการสอนเสนอแนะไว้ จะช่วยให้การดำเนินการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่บรรลุวัตถุประสงค์ดียิ่งขึ้น สำหรับสื่อทัศนูปกรณ์บางอย่าง ครูอาจจะเปิดโอกาสให้นักเรียนที่สนใจและกระตือรือร้นช่วยครูผลิตอุปกรณ์การสอน หรือสะสมอุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ และวัสดุของจริง

2. ครูควรหมั่นศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ อยู่เสมอ อาจจะศึกษาจากหนังสือหรือวารสารต่าง ๆ หรือศึกษาจากผู้มีความรู้ทางด้านสื่อทัศนูปกรณ์โดยตรง หรือสละเวลาไปชมนิทรรศการวัสดุอุปกรณ์การสอนของโรงเรียนต่าง ๆ หรือการแสดงศิลปหัตถกรรมของนักเรียนประจำปี หรือการแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับภาพถ่าย เพื่อเพิ่มความรู้ให้แก่ครูก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตสื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนต่อไป

3. ครูควรทราบแหล่งสื่อทัศนูปกรณ์ที่ครูสามารถขอความร่วมมือและขอความช่วยเหลือในด้านการบริการจากหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้ คือ

- 1) ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- 2) ศูนย์การฝึกอบรม หน่วยงานพิเศษ กรมสามัญศึกษา
- 3) แผนกสื่อทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 4) แผนกสื่อทัศนศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 5) ศูนย์สื่อทัศนศึกษา วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ หงษ์มหาเมฆ
- 6) USIS 135 ถนนสาทร พระนคร

ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นแหล่งที่ครูสามารถใช้บริการยืมสื่อทัศนูปกรณ์ ซึ่งโรงเรียนบางแห่งขาดแคลน ไม่สามารถจัดหาซื้อได้ เนื่องจากมีงบประมาณไม่เพียงพอ

ขอเสนอแนะต่อกรมสามัญศึกษา

1. อธิบดีกรมสามัญศึกษา ควรจะมีนโยบายสนับสนุนด้านสื่อทัศนูปกรณ์อย่างให้เห็นเด่นชัด เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดหมายตามแนวหลักสูตรใหม่ และเป็นการกระตุ้นให้ผู้อำนวยการโรงเรียนต่าง ๆ ให้ความสำคัญของการใช้สื่อ-

ทัศนูปกรณ์ในการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรจะมีกรรมการ - ประชุมผู้อำนวยการโรงเรียนปีละ 2 ครั้ง เพื่อประเมินผลการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตร - ใหม่ โดยพิจารณาถึงขอบบพร่องที่ควรแก้ไข โดยในการประชุมแต่ละครั้งนั้นควรจะมีกรรมการ - คำนวณนักวิชาการต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหาร การศึกษาและนักวิชาการควรมีการกระตุ้นให้ครูในโรงเรียนรู้จักการใช้สื่อทัศนูปกรณ์อย่าง กว้างขวาง และถือเป็นนโยบายของผู้บริหารการศึกษาที่จะต้องปฏิบัติตามด้วย

2. ควรจะมีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถให้ความรู้และ ความช่วยเหลือทางด้านสื่อทัศนศึกษาแก่ครูในโรงเรียนต่าง ๆ เช่น ศูนย์เทคโนโลยีทางการ - ศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ USIS และแผนกสื่อทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อว่าครูในโรงเรียนต่าง ๆ ได้รับความสะดวกใน การบริการยืมเครื่องมือสื่อทัศนูปกรณ์ ซึ่งทางโรงเรียนไม่สามารถจัดหาซื้อได้

3. ในเรื่องการจัดสรรงบประมาณ ควรจะจัดสรรงบประมาณทางด้านสื่อทัศนูปกรณ์ เฉพาะให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ตามความต้องการของโรงเรียนนั้น ๆ หากโรงเรียนใดสามารถ ที่จัดหางบประมาณจากที่อื่น ๆ กรมสามัญศึกษาควรจะให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ถ้าหากโรงเรียนที่ไม่สามารถช่วยตัวเองได้ ส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนเล็ก ๆ ตามชนบท ทางกรมสามัญศึกษา ควรจะจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นก่อน แล้วจึงสนับสนุนให้ครูรู้จักใช้อุปกรณประกอบการสอน โดยจัดงบประมาณด้านนี้เฉพาะให้ดำเนินการต่อไป

4. ควรจัดให้มีการประกวดสื่อทัศนูปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้น โดยให้ผู้อำนวยการโรงเรียน ต่าง ๆ แจงให้ครูได้ทราบถึงนโยบายและวัตถุประสงค์ของการประกวดสื่อทัศนูปกรณ์ด้วย ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้ครูเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่นำวัสดุต่าง ๆ ในท้องถิ่นมาผลิตเป็นอุปกรณประกอบการสอน และเพื่อให้มีสื่อทัศนูปกรณ์ที่จำเป็น และมีคุณภาพต่อการเรียนการสอนเพิ่มจำนวนมาก ขึ้น และยังเป็นตัวอย่างแก่โรงเรียนต่าง ๆ ใ้ได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะต่อศึกษานิเทศก์

1. ควรมีการนิเทศค่านิสิตทัศนูปกรณ์ เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้ครูสนใจการใช้
 ทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน และควรออกตรวจเยี่ยมโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วถึง ควรให้
 คำปรึกษาและคำแนะนำแก่ครูภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการใช้ทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน ช่วย
 แก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการใช้ทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอน
 ภาษาอังกฤษในหลักสูตรใหม่ ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
2. ควรจัดการอบรมทางค่านิสิตทัศนศึกษาให้แก่ครูในโรงเรียนต่าง ๆ ได้เข้ามา
 รับการอบรมอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อให้ครูรู้จักวิธีการสอนโดยใช้ทัศนูปกรณ์และนวัตกรรม
 แบบใหม่ ๆ นอกจากนี้ยังเป็นการประชาสัมพันธ์ และแนะนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้แก่ครูเพื่อ
 ความก้าวหน้าทางการศึกษา
3. ควรจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ที่ขาดแคลน โดยเฉพาะ
 โรงเรียนที่อยู่ห่างไกลความเจริญ ทำให้ยากแก่การเยี่ยมชมและบริการจากสถานที่ราชการ
 ต่าง ๆ
4. ควรมีการติดตามผลจากการจัดอบรมให้แก่ครูภาษาอังกฤษ โดยประเมินผลว่า
 ครูภาษาอังกฤษได้นำความรู้จากการอบรมไปปฏิบัติในการสอนเพียงใด ซึ่งอาจจะติดตามผล
 ในรูปของการตรวจเยี่ยมโรงเรียนและสังเกตการณ์จากอุปกรณ์การสอน หรือทำออกมาในรูป
 ของแบบสอบถามประเมินผลก็ได้ แต่ควรมีการประเมินผลทุกครั้งหลังจากการจัดอบรม
 สิ้นสุดลง เพื่อให้ทราบถึงขอบพร้อมของการจัดอบรมและปรับปรุงแก้ไขให้การจัดอบรมใน
 แต่ละครั้งมีประสิทธิภาพดียิ่ง ๆ ขึ้น ซึ่งผลไปสู่ความสำเร็จของการเรียนการสอนตามแนว
 หลักสูตรอีกด้วย